U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobkyně: T. T.**, právně zastoupená Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Plzeň, Na Jíkalce 13, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, **se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3**, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 88/2003 - 18 ze dne 28. 4. 2004,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě. Napadeným rozsudkem byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-5654/VL-07-04-2003 ze dne 8. 11. 2003, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“ nebo „ZA“). Krajský soud neshledal důvodnost žaloby, když ze všech procesních úkonů stěžovatelky ve správním řízení bylo zřejmé, že stěžovatelku k žádosti o azyl vedly důvody ekonomické. Podle soudu nejsou jí uváděné důvody podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu, a žalovaný proto nepochybil, když žádost stěžovatelky zamítl podle § 16 odst. 1 písm. g) ZA jako zjevně nedůvodnou. Proto soud žalobu s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatelka vyjadřuje své překvapení nad sdělením krajského soudu, že jí napadené rozhodnutí tohoto soudu je již pravomocné. Potvrdila, že místem jejího pobytu je adresa u pana V. Š., T., P. V. 707. Podle názoru stěžovatelky mohl krajský soud opakovat pokus s doručením napadeného rozhodnutí, neboť si sám neověřil, zda se stěžovatelka na místě svého pobytu aktuálně zdržuje, a to prostřednictvím vlastního soudního doručovatele. Takový postup by se podle ní dal očekávat vzhledem k zásadním právním důsledkům, spojeným s tímto rozhodnutím. Stěžovatelka uvedla, že v poštovní schránce domu na výše uvedené adrese nenalezla žádné oznámení držitele poštovní licence o tom, že jí byla doručována zásilka, která byla posléze uložena u tohoto držitele. Domnívá se tedy, krajský

soud nepostupoval při doručování napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem, v důsledku čehož byla připravena o možnost podat opravný prostředek. Věcně rozsudku krajského soudu vytýká, že nevzal v úvahu, že jí bylo na Ukrajině vyhrožováno ze strany vyděračů a že si v České republice hodlá najít práci nikoliv za účelem uspokojování vlastních potřeb, nýbrž proto, aby uhradila dluh svého manžela a takto zprostředkovaně uchránila své dítě před možnou újmou na zdraví ze strany vyděračů. Domnívá se, že jí uváděné skutečnosti, jakož i fakt, že vede v České republice spořádaný život, by v jejím případě mohly zakládat důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 ZA. Stěžovatelka ve své kasační stížnosti poukazuje rovněž na komplikovanost a zdlouhavost obnovování povolení k pobytu na území České republiky podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kdy by musela za tímto účelem odjet na Ukrajinu, kde by však byla ohrožena na svém zdraví. Z těchto důvodů stěžovatelka požaduje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatelka rovněž požádala Nejvyšší správní soud, aby její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Svou žádost zdůvodnila tím, že v případě návratu na Ukrajinu by měla obavu ze splnění hrozeb ze strany vyděračů a že by nemohla uplatňovat svá procesní práva v řízení o této kasační stížnosti. Domnívá se, že přiznání odkladného účinku se v jejím případě nepřiměřeným způsobem nedotkne nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka nebyla v řízení o žalobě zastoupena. Kasační stížností napadený rozsudek byl stěžovatelce doručován do vlastních rukou prostřednictvím držitele poštovní licence, a to na adresu, jež je uvedena v záhlaví tohoto usnesení. S pobytem stěžovatelky na této adrese souhlasil i žalovaný ve svém přípise č. j. OAM-5654/VL-07-2003 ze dne 19. 11. 2003, jenž je založen ve správním spise. Tato adresa byla uvedena stěžovatelkou u jejího jména jak v žalobě, tak v kasační stížnosti a je uvedena rovněž i na plné moci, kterou zmocňuje advokáta ke svému zastupování v řízení o kasační stížnosti. Zásilka však byla vrácena krajskému soudu spolu s přípisem držitele poštovní licence, podle kterého nebyla zásilka v úložné době vyžádána. Podle záznamu na vrácené zásilce byl pokus o doručení zásilky učiněn na uvedené adrese dne 6. 5. 2004, avšak stěžovatelka nebyla zastižena. Stejného dne byla stěžovatelka podle záznamu na zásilce vyzvána k vyzvednutí zásilky na provozovně držitele poštovní licence, kde byla zásilka, taktéž 6. 5. 2004, uložena. Zásilka s rozsudkem krajského soudu byla na poště uložena do 21. 5. 2004. Kasační stížnost byla pak stěžovatelkou podána k poštovní přepravě dne 16. 6. 2004, což vyplývá z obálky s razítkem, jež je rovněž součástí spisu.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty podle tohoto ustanovení nelze prominout. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odst. 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Podle odst. 3 téhož ustanovení připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Podle § 40 odst. 4 téhož zákona je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak. V souladu s § 106 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost podává u soudu, který napadené rozhodnutí vydal, přičemž lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. se pro způsob doručování užijí

obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení, nestanoví-li tento zákon jinak. Podle § 46 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Podle § 46 odst. 5 o. s. ř. není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval. Podle § 50e odst. 4 o. s. ř. doručenka, která splňuje stanovené náležitosti, je veřejnou listinou. Podle § 134 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. platí, že listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Podle § 133 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. pak skutečnost, pro kterou je v zákoně stanovena domněnka, jež připouští důkaz pak, má soud za prokázánu, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla stěžovatelkou podána opožděně.

V daném případě byl rozsudek Krajského soudu v Ostravě doručován držitelem poštovní licence na adresu, která byla stěžovatelkou uvedena v žalobě a na níž měla stěžovatelka povolen pobyt. Ze záznamu na vrácené zásilce vyplývá, že zásilka obsahující napadený rozsudek byla uložena dne 6. 5. 2004 na provozovně držitele poštovní licence; ze záznamu naopak nevyplývá, že by se adresát zásilky v místě doručování v době pokusu o doručení nezdržoval. Stěžovatelka ani v kasační stížnosti neuvedla, že by se na uvedené adrese v době doručování nezdržovala (naopak svůj pobyt na této adrese potvrdila), a proto má Nejvyšší správní soud za prokázané, že se stěžovatelka v místě doručování v době pokusu o doručení zdržovala (§ 46 odst. 5 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že doručenka, jež je založena v soudním spise, obsahuje všechny náležitosti stanovené právním řádem, je tato doručenka veřejnou listinou, a jako taková potvrzuje pravdivost toho, co je v ní potvrzeno, není-li prokázán opak (§ 50e odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 134 o. s. ř.). S ohledem na výše uvedenou právní úpravu považuje Nejvyšší správní soud údaje obsažené v záznamu provedeném držitelem poštovní licence na vrácené zásilce za prokázané. Tento závěr nevyvrací ani žádným způsobem nedoložené tvrzení stěžovatelky, že ve schránce na uvedené adrese nenalezla výzvu, v rámci níž by byla informována o uložení zásilky a upozorněna na možnost jejího vyžádání. Výše bylo podáno, že doručenka splňuje veškeré náležitosti stanovené v § 50e odst. 4 o. s. ř., proto prokazuje i pravdivost informace o tom, že výzva k vyzvednutí byla učiněna, a to dne 6. 5. 2004. Tvrzení stěžovatelky nejsou takového charakteru, aby byly schopny vyvrátit domněnku správnosti této informace vyznačené na veřejné listině. Nejvyšší správní soud má proto v dané věci za prokázané, že stěžovatelka byla doručovatelem vhodným způsobem vyzvána k vyzvednutí písemnosti tak, jak to požaduje § 46 odst. 4 o. s. ř. Z výše uvedených ustanovení s. ř. s. a o. s. ř. rovněž nevyplývá povinnost soudu v případě, že pokus o doručení zásilky adresátu není z jakéhokoliv důvodu úspěšný, tuto zásilku doručovat opakovaně, resp. pokusit se o doručení prostřednictvím soudního doručovatele, když postačí jeden pokus o doručení. Právní úprava doručování v řízení před správními soudy ponechává volbu způsobu doručení zásilky (a to včetně zásilky určené do vlastních rukou) na soudu (§ 42 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud tak z údajů v soudním spise zjistil, že krajský soud při doručování kasační stížností napadeného rozsudku postupoval striktně podle ustanovení pro doručování v řízení před správními soudy.

Z výše uvedeného má tedy Nejvyšší správní soud za prokázané, že zásilka obsahující rozsudek byla uložena dne 6. 5. 2004 u držitele poštovní licence a že stěžovatelka byla o tomto uložení právním řádem předpokládaným způsobem vyrozuměna. Lhůta 10 dnů od uložení zásilky podle § 46 odst. 4 o. s. ř. tak začala běžet v pátek 7. 5. 2004 a skončila v pondělí 17. 5. 2004. Vzhledem k tomu, že si stěžovatelka do tohoto dne přes řádně učiněnou výzvu zásilku nevyzvedla, je nutno tento den považovat za den doručení napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, a to i v případě, že by se stěžovatelka o uložení zásilky nedozvěděla (§ 46 odst. 4 o. s. ř.). Dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti tedy začala běžet v úterý 18. 5. 2004 a skončila v souladu s výše cit. ustanoveními s. ř. s. v pondělí 31. 5. 2004, což byl také poslední den, kdy bylo možné předat kasační stížnost buď Krajskému soudu v Ostravě, který napadené rozhodnutí vydal, nebo Nejvyššímu správnímu soudu, popř. jednomu z uvedených soudů tuto stížnost zaslat prostřednictvím držitele poštovní licence. Jak Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, stěžovatelka v dané věci adresovala kasační stížnost sice správnému soudu, tj. Krajskému soudu v Ostravě, avšak podala ji k poštovní přepravě až dne 16. 6. 2004, tj. po lhůtě k podání kasační stížnosti stanovené v § 106 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud byl proto nucen kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděně podanou, aniž by se mohl zabývat její důvodností. S přihlédnutím k § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu